

KARATAY
BELEDİYESİ

KARATAY BELEDİYESİ'NİN
KATKILARIYLA

Merhaba

merhabahaber.com

f /akademiksayfalar

CİLT: 21 • SAYI: 43
21 ARALIK 2022 ÇARŞAMBA

KADEMİK

Sayfalar

Kurucusu: **Dr. Mehmet Ali UZ**

Yayın Kurulu: **Dr. Mehmet Ali UZ - Prof. Dr. Saim SAKAOĞLU - Ahmet ÇELİK - Ali İŞİK - Av. Serdar CEYLAN - Hasan YAŞAR**
maliuz@merhabagazetesi.com.tr - saimsakaoglu@hotmail.com - celikahmet66@hotmail.com - baskuyulu@gmail.com - srceylan@hotmail.com - hyasarkonya@gmail.com

Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik

ÖZEL SAYI (2)

Mustafa
BALKAN*

GAZETECİ GÖZÜYLE MEVLEVİLİK

Konya'yı anlatırken "Konya, bozkırın tam çocuğudur" diye başladığı Beş Şehir adlı eserinde Ahmet Hamdi Tanpınar, "Konya insanı ya bir sıtma gibi yalılar, kendi âlemine taşır, yahut da ona sonuna kadar yabancı kalırsınız. Meraam bağlarının tadını alabilmek için ona yerli hayatın içinden gitmek lâzımdır. Konya tıpkı mevlilik gibi bir nevi initiation ister" diyor.

Mevlânâ'nın dünyasını "Onun dünyası hareket halinde bir dünyadır. Burada her şey yaratıcı aydınlığın ve aşkın kendisi olan Allahın etrafında döner." sözleriyle özetleyen Tanpınar, Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî'nin Mesnevî'si hakkında "Mesnevî, uzunluğuna ve öğreticiliğine rağmen çok güzel tarafları olan bir kitap" olduğunu ve Mevlânâ'nın da "dünyanın en tatlı hikâye anlatanlardan biri" olduğunu dile getirerek "Tarikat olarak mevlîliği esas çizgileriyle Sultan Veled'in kurduğunu belirtiyor. Mevlevî şairlerinden Şeyh Galib'in "Hoşça bak zatına kim zübde-i âlemsin sen/ Merdüm-i dîde-i ekvân olan âdemsin sen" beyitini hatırlatarak "O kadar mânalı olan Mevlevî selâmı Galib'in bu beyitindedir. Şems-Mevlâna münasebetini hiçbir şey bu selâm kadar iyi izah edemez. Mevlevî âyini son defa dergâhların kapanmasından biraz evvel, bir kadir gecesi, Konya'da görmüştüm. Bu kadar sembollerle konuşan bir terkîp çok azdır" diyor.

SULTAN VELED VE MEVLEVİLİK

Oğlu Mehmed Bahaeddin Sultan Veled için "Sen, insanların iç ve dış yaratılışları bakımından, bana en çok benzeyensin" diyen Hazret-i Mevlâna, Sultan Veled'in genç yaşta halvete girip kırk gün çile çıkarmasına izin verip onun istediği gibi yetişmesinden, olgunlaşmasından memnun olarak sevincini ve oğluna verdiği değeri şu sözlerle ifade ediyor: "Bahaeddin, benim bu âleme gelişim, senin zuhurun içindir. Benim bütün söylediklerim, nihayet sözlerimden ibarettir. Hâlbuki sen, benim işim, eserimsin."

Sultan Veled'in "Maârif" adlı eserini çeviren Meliha Tarıkâhya, kitabın önsöz'ünde Sultan Veled'in, Şeyh Selâheddin Zerkûb'un kızı Fatma Hatunla evlendiğini ve ilk çocuklarının da Ulu Ârif Çelebi olduğunu belirterek şu bilgiyi veriyor: "Halkın şiddetli ısrarı üzerine 683/1284 tarihinde Sultan Veled, halifeliği kabul ederek Mevlânâ'nın postuna oturmuştur. Bu tarihten ölüncüye kadar (1312)bu makamda kalarak eserlerini yazmış, Mevlevî tarikatının sistemli bir şekilde kurulmasına çalışmış, babasının esaslarını koyduğu tarikat âdâbına yeni bir takım usuller, kaideler ilâve etmiş, Konya dışında tekke ve zaviyelerin kurulmasını temin etmiştir."

Tasavvufî bir eser olan Maârif, insanın gönlüne hitap ediyor:

(*)Gazeteci-Yazar

“Tanrı’dan başka her şey yok oldu. Varlığın aslı, bu mânâda yokluktur. Binaenaleyh varlıktan kurtulup yokluğa koşmak, bunun için de aşk ve vecd lâzımdır. İnsanlar, suret, hayal âleminde yaşadıklarından manevî ve hakikî varlıkların tadını bilmezler. Bunun için, Allah, cennetin güzelliklerini ve cehennemın azaplarını insanlara bu âlemde türlü türlü örneklerle göstermiştir. Sûretler, fânidir; suretlerin bulunduğu dünya da fânidir. Beka, mânâyaya mahsustur.”

“Dervişin dünya ve dünya ile ilgili her şeye yüz çevirmesi lâzımdır. Çünkü dünya sevgisi, bütün fenalıkların başıdır. İbadet ve Allah’a kullukta gevşek davranmak, yolunu kaybedenlerin ve zahiren dindar olanların alâmetidir. Allah erleri, Allah’ın sıfatı ve ahlâkı ile sıfatlanmış ve ahlaklanmışlardır.”

“Hayvanî ahlâk bir ateş, meleklerin ahlâkı ise bir nurdur. Ateş cehennemden, nur ise cennetten bir parçadır. Parçalar, her şey aslına döner, kaidesine uyararak sonunda

kendi bütünlerine dönerler. Dönceğiniz yerin cennet olmasını isterseniz hayvanî ahlâkı, melekî ahlâk ile değiştiriniz. Böyle yaptığımız takdirde cehennemın değil, cennetin bir parçası olursunuz.”

MEVLEVÎLİĞE VE MEVLEVÎLERE NASIL BAKMAK LÂZİM?

Konya’ya akın akın gelen gönül dostlarına İslâm’ın güzellikleri bir başka üslupla sunulan Mevlevîlik, nasıl oluyor da Ulu Ârif Çelebî döneminde beyliklerin hâkim olduğu bölgelerde kısa zamanda neşvünema bularak Anadolu şehirlerinde ve Tebriz’e kadar açılıyor. Osmanlı coğrafyasında sayıları 140’a kadar ulaşan Mevlevîhânelerin bu denli hızlı yaygınlaşmasında şüphesiz Ulu Ârif Çelebi’nin, babasından öğrendiği “seyahat usulü” ve yaptığı ziyaretlerin önemi büyük. Konya’nın Fatih Sultan Mehmed tarafından Gavele Kalesi’nden fethedilip Osmanlı topraklarına katılmasından sonra Yıldırım Bayezit’in izni ve Divane Mehmet Çelebi’nin gayretleriyle 1491’de kurulan Galata Mevle-

vihânesi, İstanbul'a gelen garp seyyahların yazdıkları seyahatname ve mektuplar sayesinde Hazret-i Mevlânâ'nın Avrupa'da tanınmasında çok büyük katkıları olmuştur. Pir Adil Çelebi'den sonra 1460'ta posta oturan Cemaled-din Çelebi, elli seneye yakın dönemde sarayın, yani devletin ilgi ve yakınlığını olumlu kullanarak bu yola büyük hizmetlerde bulunduğu da dikkat çekmek gerekir. Kanuni Sultan Süleyman'ın oğlu II. Selim, Konya'da vali iken Mevlâna Dergâhı'na bağlanmış ve buradan aldığı feyz ile bağlılığın eseri olarak Selimiye Camisi'nin inşasını emrini vermişti.

Ferruh Çelebi'nin 1565'li yıllarda padişah tarafından azledilerek Mevlâna Dergâhı Postnişinliğine müdahale edilmesi olayı, Mevlevilik tarihi açısından önemlidir. Abdülhalim Çelebi (1666) döneminde Kadızadeler Olayı ile büyük sarsıntı geçiren Mevlevilik, Sultan IV. Mehmet'ten tarikatla-

rın kapatılması yönünde karar çıkartan Hünkâr Şeyhi Vani Mehmet'in marifetiyle Mevlevilik ve Sema yasaklanır.

1684'de Vani Mehmet'in azledilmesiyle yasak kalkmış ve posta oturtulan Mehmet Arif Çelebi'nin otuz beş yıllık döneminde Mevlevihâneler Arap ülkeleri ve Akdeniz'deki adalara kadar uzanıyor. İki-üç kez posta oturan Abdülhalim Çelebi döneminde (1915) Mevlevi olan Sultan Reşat'ın isteğiyle bin kişiden müteşekkil Mücahidin-i Mevleviyye adında sancağın sahibi bir Mevleviler Taburu oluşturulur.

1919'da Osmanlı Meclis-i Mebusan'ında Konya mebusu olarak görev yapan Abdülhalim Çelebi, 1920-25 yılları arasında TBMM'de Konya milletvekili olarak katılarak Meclis Başkan Vekilliği görevinde de bulunmuştur. 1925 tarihinde çıkan Tekke ve Zaviyelerin kapatılması kanunuyla bütün tarikatlar kapatılır.

Mevlâna Dergâhı ise, 1927 yılında Atatürk'ün emriyle "Konya Asar-ı Atika Müzesi" olarak açılır. Mevleviliğin resmî merkezi ise, "Asitane" olan Konya Dergâhı yerine Halep Mevlevihanesi olur. Halep Mevlevihanesi de 1945'te Suriye Devleti tarafından lağvedilir. 1950'den sonra Konya'da Halkevi aracılığıyla Mevlânâ ile ilgili sohbet ve konferansların ardından yavaş yavaş Mütrip Heyetleri oluşturulur. Sonra sema törenleriyle birlikte Mevlânâ İhtifalleri Konya Turizm Derneği, Konya Büyükşehir Belediyesi'nce yarı resmî olarak potalar altında icra edilir. Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde kurulan Konya Tasavvuf Müziği Topluluğuyla resmîyet kazanan Mevlâna Haftası Şeb-i Arûs Törenleri, günümüze kadar devlet eliyle devam ede gelmiştir.

MEVLEVİLİĞİ CANLANDIRMA TEŞEBBÜSLERİ ATIL BIRAKILDI

Refahiyol Hükümeti döneminde ise, İsmail Kahraman'ın Kültür ve Turizm Bakanı olduğu ve Ziyaeddin Akbulut Konya Valisi iken dünyadaki bütün Mevlevihaneler'in postnişinlerini Konya'da buluşturma teşebbüsünde bulunmuş, hazırlıklar tam bitme aşamasında iken 28 Şubat Darbesi sonucunda akamete uğramıştı. 1997'den sonra Mevlâna İhtifâllerinin merkez Konya'dan başta İstanbul olmak üzere başka şehirlerde de yapılması, tartışmaları da beraberinde getirmişti. Hatta o yıllarda bir gazeteci olarak ben, Merhaba Gazetesinde bu teşebbüslere olumlu bakan bir yazı kaleme almış ve "Ziyaeddin Akbulut - Konya Valilisi" imzalı bir teşekkür yazısı da almıştım.

TASAVVUF SÜTÜN ÜSTÜNDEKİ KAYMAĞA BENZER

Mevlânâ âşıklarından çelebi ruhlu Dr. Hasan Özönder, Mevlânâ Dergâhını bize gezdirirken Matbah-ı Şerif kısmında Mevleviliğin adap ve erkânıyla ilgili ayrıntılı izahlar yapardı. O nezih üslubu karşısında Hasan Hocamızın sözlerine kulak kabartır ve eskiden Mevlevihanelerde Kur'an-ı Kerim, hadis, Mesnevî, Mevlevî evradı okumasının yanı sıra Mevlevî adap ve erkânı derslerinin de verildiğini belirtirdi, Çile çıkarmakta olan canlara sema meşki ve on sekiz hizmeti icra etme ve becerisi dairesinde bir zanaat veya sanatın da öğretildiğini ifade eden Hasan Hoca, on sekiz hizmeti usul ve adabına göre yerine getiremeyen canların pabuçları, ters olarak konulduğu taktirde "derviş" olamayacakları anlamına

geldiğini ifade ederdi. Mevlevilerin selamlaşma adâbından konuşma, yeme ve oturma adabına varıncaya kadar gayet güzel ve anlaşılır bilgiler de veren Hasan hoca, Dervişlerin en başta gelen ve hayat boyunca devam ettirmeleri gereken hususların en başında "edeb" in geldiğini söyler ve tasavvufu tanımlarken de "sütün üstündeki kaymak" benzetmesi yapardı.

Mevlevî dervişleri konuşma adâplarından bir lambayı yakacakları vakit, birbirlerine "lambayı yak" emir kipi yerine "lambayı uyandırır", söndürürken de "lambayı dinlendirir" tabirini kullandıklarını dile getiren Hasan hoca, Mevlevilerin birbirlerini uyandırırken hafifçe dokunarak "ağah ol" tabirini ve vefat eden birisini defnederken de "sırlandı" kelimesini kullandıklarını söylemişti. Sanat tarihçisi hocamızın ruhu şâd ve mekânı cennet olsun.

"KONYA'DA İKEN KENDİMİ EVİMDE HİSSEDİYORUM"

İslâm tasavvufu uzmanı ve Mevlânâ âşığı Eva de Vitray Meyrovitch, 1965'de Müslüman olarak İslâm kimliğine kavuşmuş ve 1999'da 90 yaşındayken vefat etmişti. "Havva Meryem" adını alan ve "Mevlânâ ve Sema" adlı kitabı yazan Havva Hanım, ikinci vatanım dediği Türkiye'ye her geldiğinde mutlaka Konya'ya uğrar ve tertipli olarak Şeb-i Arûs Törenlerine de katılırdı. "Konya'da iken kendimi evimde, kimliğimi İslâm'da hissediyorum" diyen Havva Hanım'ın bu sözünden, Konya'yı çok sevdiği, Müslüman olmaktan dolayı da İslâm'a karşı büyük bir aidiyet hissi beslediği anlaşılıyor. Havva Hanım'ın vasiyeti gereği Paris'teki mezardan alınan naaşı, 17 Aralık 2008 tarihinde Şeb-i Arûs günü uçakla

Konya'ya getirilerek Üçler Mezarlığı'ndaki Şehitlik kısmında hazırlanan mezara törenle defnedilmişti. Hakk Teâlâ, Havva Hanım'a rahmetiyle muamele etsin. Taksi-ratını affetsin.

“ŞERİAT, TARİKAT YOLDUR VARANA...”

Mevlevihaneler insan terbiye edilen yerler. Tarikat ise, kısaca “manevi yol” demek. Tasavvufta bilindiği üzere dört kapı var; şeriat, tarikat, marifet, hakikat. Şeriat bir ilahî havuzdur; tarikat, marifet, hakikat o havuzdan akan birer pınardır. Şeriat bir güneştir, diğerleri onun birer ışığıdır. Hepsini şeriat sarayına açılan birer kapı olarak görmek gerekir.

Yunus Emre ne diyor:

“Şeriat, tarikat yoldur varana,
Hakikat, marifet andan içeru.”

Hazret-i Mevlânâ'nın Pergel Metaforu aynı hakikatı dile getiriyor mu: “Pergelin iğneli ayağı sabittir benim dinimde, ama diğer ayağıyla yetmiş iki milleti dolaşırım.”

HOŞGÖRÜ OCAĞINDAN GÜNÜMÜZE NELER SUNABİLDİK

Mevlânâ'nın o meşhur “Gel...” çağrısına uyararak Konya'ya gelen misafirlere, hoşgörü ocağında pişenlerden bugüne kadar neler sunabildik?

Havva Hanım'ın dediği gibi Mevlânâ âşıklarına, şimdye kadar “kendi evindeymiş” gibi hissettirecek ne/neler yapabildik? Onlara ‘sütün kaymağı’ndan yâni bir parmakbal misâli özü ile İslâm kaidele-rinin oluşturduğu manevi bir yol Mevlevilik ile Mesnevî'nin gül bahçesinden neler derleyip verebildik?

Mevleviliği eğer gerçek hüviyetiyle sunamazsak o zaman karşımı-

za çakmaları çıkar, Mevlâna heykelleri çıkar, Mevlâna şekeri çıkar, Mevlâna pidesi çıkar, Mevlâna cafe çıkar. Daha ağır olan ise, bazı restorantlarda, hatta hamamlarda yabancılara “göbek taşı üstünde size bir sema çıkarayım” diyen kimsele-rin çıkmasıdır. Mevleviliğin sadece musıkî ve semadan ibaret olmadığını “çile” gibi insanların manevi terbiyeye tabi tutularak olgunlaştırılan daha değişik metod ve usüllerin olduğunu gösterilmeyecek de içi boş şeylerle oyalanıp durulacak mı?..

Günümüze kadar gerçek Mevlânâ'nın ne sinema filmi yapılabildi ne de tasavvufi hakikatlerin dile getirildiği tv. dizisi çekilebildi. Mevnevî'de çocuklara, gençlere, büyük-lere eğitim yoluyla sunula bilecek o kadar güzel hikâyeler varken bun-ları neden ve niçin değerlendiremiyoruz?

İslâm'ın aşk dini olduğunu, sevgi dini olduğunu, barış dini ve hoşgörü dini olduğunu Mesnevî'den ayrı olarak Mevlânâ'nın Divân-ı Kebir'inden, Mecâlis-i Seba'sından da altın tabak içerisinde güzel şeyler sunmanın yollarını da arayıp bulmamız gerekmiyor mu?.

Olaylara ve mevcut duruma gazeteci gözüyle baktığımızda; Hazret-i Mevlânâ'nın aşk ve sevgi metaforuna grip kendimizi yenilememiz, yeni bir ruhla ve nefesle tekrar canlanmamız lâzım geldiği kanaatine varıyorum.

Ya değilse vakit çok geç olabilir.

Hercümerç olan dünya ve insanlık âlemi bizi bekliyor.

Kaynaklar:

Maârif, Sultan Veled, Çeviren: Meliha Ülker Tarıkâhya (Ambarcıoğlu), Ataç Yayinevi, 1. Baki, Eylül 2009, İstanbul

Konya Ansiklopedisi, Mevlevilik, 6.cilt, s: 366-379, Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, Nisan 2014, Konya

Beş Şehir, Ahmet Hamdi Tanpınar, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları, 1000 Temel Eser, Milli Eğitim Basımevi, 1985, İstanbul

AŞK VE PERVANE

Alaaddin Sabih
Hazırlayan: Ahmet Çelik

Konya'nın en zengin yapısı, Mevlana'nın balçık damlar arasından yükselen yeşil tacıdır. Mevlevihane'nin ak mermerle döşeli o havuzlu ve çiçekli serin bahçesine ne zaman girsem önümde yüksekleri tutan bu koca yeşil Mevlevi tacına uzun uzadıya bakarım. Göğe asılı yeşil bir kandile benzeyen bu güzel yapıdan dünyaya yayılan büyük ışığı hatırlayınca da bu kandil gözümde büyür büyür. Aşktaki, ses-teki, güzellikteki çalgıdaki haram, helal her şeydeki gizli düğümlerin çözüldüğü bir dünya olur.

Bazı ayın geceleri eğilip türbe pençelerinden içeri baksam nur denetlerini andıran kandillerden yeşil çinilere, al, mor avizelere, ak ve sarı şamdanlara dağılan tatlı ışıklar görürüm. Bazen bir ney hıçkırığı da doluyor. Türbenin serin tenhalığından gelen bu ney sesleri göğsümü tatlı ürperişlerle doldurur. İleride, üstünde gümüş pullar yanıp sönen sandukalar üzerindeki tanrı sözleri ile işli sırmalı şalları görürsünüz. Ara ara uzaklardan aksakallı bir dedenin büyük bir edeple yaklaştığı, sandukaların başı ucundaki büyük, yeşil kavukların önünde bir köle gibi sessiz dolaştığı görülür. İşte Konya üstündeki koca yeşil Mevlevi tacının sahibi burada yatar. Ara ara kulaklarınıza ney sesleri gelir. Gönlünüzde yeşiller giymiş, koca sakallı, derin ve tatlı bakışlı bir nur çehre belirir: "Bizde ney var, bizde hey hey var" mısramını hatırlayıp karanlıkta "Mevlana... Mevlana..." diye mırıldanarak o göğsünüzdeki mübarek yatanı anarsınız!

Çok geceler camilerde yatsılar

okunurken türbedeki kandillerden de bir gündüz parıltısı dökülüyor. İki tarafı kapıdan kubbe altına başları sikkeli, yeşiller ve aklar giyinmiş

bir dede kalabalığı doluyor. Ağır ağır ilerleyen bu kalabalık yavaş yavaş büyük bir halka oluyor. sonra da her karşılaşışta büyük bir saygı ile tekrar olunan o güzel Mevlevi selamları başlıyor.

İşte neyler başladı. Halkadan ayrılan ilk derviş yeşil kanatlı koca bir pervane gibi bu ney seslerinin çağl-tısına kapıldı. Sonra yavaş yavaş ilahiler başlayarak bütün meydan ney iniltilerine karışan güzel seslerin çağlayanı içinde yüzen bir yeşil ve ak

pervane galebeliği ile doldu. Okuyanların sesleri neylere bazen o kadar uyuyor ki hümler içinde gelen muhabbet dolu bir ilahi dinliyorum sanıyorsunuz. Sonra bu ses çağlayanı çözümler gibi oluyor. Fakat çok geçmeden ruhları tatlı bir yangın gibi saran yeni bir methiye başlıyor. O zaman şeyh, alnı parlıklar içinde etrafında dönen bu pervane alayından muhabbetin büyük güneşiyle gözleri kamaşıp ruhu yerinden oynayanlara "Ayy..." diye tatlı haykır-mak isteyenlere cesaret dağıtıyor.

Mevleviliğin aşkın enginlerindeki en güzel saatleri işte bundan sonra başlıyor: kubbe burada bir gök nuru, kandiller de al, mor, pembe, yeşil yıldız oluyor ve arşın etrafında muhabbetle dönen yıldızları andıran asıl Mevlevi ayinine bundan sonra giriliyor... Şimdi gökyüzünün ateş topaçları gibi dönen yıldızları içindeyiz. Mevlana'nın bütün muhabbet güneşi işte burada parlıyor. Burada ney bir nur, ses onu kovalayan bir pervanedir. Sonra neyler de susuyor, ilahiler dinliyor. Büyük bir pervane sürüsü bu nur güneşi etrafında çırpınarak, uçşarak sonra yanmış gibi kırılarak dönüşlerini yapıyor. Bu dönüşte ne beyitten, ne de duyulan bir kevser tatlılığı var. Bu tatlı bunaltı içinde derviş dönüyor, kubbe ve kandiller dönüyor, yer dönüyor, yıldızlar dönüyor. Bütün gökyüzü dönüyor ve âlem bir muhabbet çarhı gibi dönerek Tanrı'nın büyük kanunun hükmünü yapıyor.

Ayin bitti. Kandiller sönüyor. Hafif bir ay ışığı vurmuş gibi bir hal alıyor. Son ayak sesleri uzaklaşıyor. Sandukaların üzerindeki şalların gümüş pulları ağır ağır çöken karanlık içinde parlayıp sönüyor. Uzaklardan aksakallı bir dede büyük bir edeple yaklaşarak ruhu şad olan mübarek yatanın büyük ve yeşil kavuğu önünde bir köle gibi tekrar do-laşmaya başlıyor.⁽¹⁾

(1) Alaaddin Sabih, "Aşk ve Pervane", Babalık, 1 Mayıs 1338/1922.

SULTANÜ'L-ULEMA'NIN SANDUKASI

Hamdizade Abdülkadir
Hazırlayan: Ahmet Çelik

Mülga (kapatılmış) Mevlevi dergâhı dâhilindeki (içindeki) merkatlar (mezarlar) arasında mürtefi (yüksek) bir sanduka vardır ki onun altı, peder-i Mevlana Sultanü'l-ulema'nın ebedi inzivagahıdır. Milli asara doğru atf edilmekte olan inzar (görünüm) itibarı bu müstesna (eşsiz) sandukaya teveccüh etmek (yönünü dönmek) ve bunun hakkında beyne'l-halk (halk arasında) şayi' (yaygın) olan batıl itikatları tashih eylemek için sanduka üzerinde esaslı bir tetkikat (araştırma) yapmak arzusundaydım. Şehrimizin meçhul kalan bazı vaka-yı tarihiyesine (tarihi olaylarına) vesaik-i taharrisi (araştırma belgeleri) vesilesiyle geçenlerde fırsat bulduğum bir ziyaret neticesinde bunun da tetkik (inceleme) ve tahliline imkan hâsıl olmuştur.

Herhangi tekke ve türbe hakkında öteden beri icat edilmiş hurafeler gibi bu sanduka için de efsanevi bazı şeyler söylenmekte ve İhtifal-i Milli Müfettişi **Ziya Bey Efen-**
di'nin Seya-
hatname-
si'yle Konya
Rehberi'ne bile bunların hakikat sure-

tinde (gerçekmiş gibi) geçirilmiş olduğu görülmekte idi.

Mesela mertebeye kendinden daha yüksek sayılan oğlu Celaleddin'in naş-ı mubarekesi (cenazesi) bu mahalle getirildiği zaman daha evvelce orada metfun bulunan peder-i muhteremi hemen kabrinden kalkarak oğlunu tebciyen (saygı için) kıyam etmiş (ayağa kalkmış) ve bu günlere kadar öylece ayaküstü kalmış olduğu itikat edilmekte idi.

Yahut bu sanduka Sultanü'l-ülema'nın bir mahfesi idi. Bunu ta Belh'ten buraya kadar getirmiş ve irtihalinden sonra kabri üzerine geçirilmesini vasiyet etmişti.

Hâlbuki ne bunların ne de efkar-ı nasda zebanzad olan diğer efsanelerin aslı esası olmadığı bu ziyaretimle tamamen tezahür etmiştir (ortaya çıkmıştır). Üzerinde kabartma olarak işlenmiş bir kitabe vardır ki sandukanın ne maksatla ve kimin tarafından ve hangi zat için imal edildiğini hal etmekte ve her türlü hurafe ve gayr-i ilmi (bilimsel olmayan) ihtimalatı (ihtimalleri) bütün vuzuhuyla (açıklığıyla) ref eylemektedir (ortadan kaldırmaktadır). Kitabenin sarahat-ı ibaresine (açık olan yazılarına)

göre sanduka, doğrudan doğruya Hazreti Mevlana için yapılmış bir numune-i sanattır (sanat örneğidir).

İhtimal ki Kubbe-yi hadra'yı (yeşil kubbeyi) ilk defa olarak inşa ettiren Emir Alemüddin Kayseri bu sandukayı da o zaman yaptırmış ve Hazreti Mevlana'nın üzerine vaz' etmiştir (koydurmuştur). Muahharin (sonraları) kubbe-yi muallayı (yüce kubbeyi) tamir ve tecdide (yenilemeye) tevessül eden Osmanlı hükümdarlarından ve buradaki adamlarından hiç birisi maalesef bu sandukanın kıymet-i sanayisiyle (imalat ve üretim değeri ile) asla alakadar olmamışlardır.

Karamanoğulları'ndan Emir Alaeddin bin Halil'in Kubbe-yi hadra'nın haricini tamir ve çinilerle tez-yin ve Osmanlı hükümdarların da ilaveler vücuda getirmek suretiyle kerraren dâhil (iç) ve harici (dışını) telvin etmiş (boyamış) olduklarını

burada tafsil etmeyeceğim.

Yalnız duvardaki bir kitabeye nazaran en esaslı addedilmesi lazım gelen İkinci Bayezid zamanında tamirin sandukaya da teşmil edilmesi (kapsaması) dolayısıyla onu bi'l-münasebe burada kaydetmekten geçmeyeceğim. Muşarün ileyh kendisinin bir hükümdar-ı hayrat-şiar (hayırsever) olduğunu izhar için türbenin dâhilini (içini) telvin ettiği (boyadığı) zaman bila-icap sandukayı da tecdid etmek (yenilemek) istemiş ve onu Mevlana'nın üzerinden kaldırarak yerine bugün meşhudumuz olan (gördüğümüz) mermer sandukayı yaptırıp göndermiştir. Eski ve ahşap olmasından dolayı ateşe bile atılmasından korkulan bu kıymetli sanduka, bereket versin öyle bir akıbete (sona) uğramadan kurtulmuş ve esasen alçıdan mamul olan (üretilen) Sultanü'l-ulemanın merkadı (kabri) üzerine konmak suretiyle olsun muhafazası (korunması) temin olunmuştur. Selçuklular devrine ait masnuat-ı haşebiyenin (ahşaptan yapılan) en bedii (benzersiz) bir enmuzeci (örneği) olması lazım gelen bu sanduka abanozdan imal ve ortası kabartma olarak envai nukuş (çeşitli nakış) ve hutut (yazılar) ile imla olunmuştur.

Cephesi (ön yüzü) besmele ve ayete'l-kürsiden sonra Mevlana Celaleddin Rumi'nin evsaf-ı haliyle ve kemalat-ı sinniyesine (yaşının olgunluğuna) müteallik (yönelik) birçok cümel-i cemileyi (güzel sözler) ihtiva etmekte ve taraf-ı mukabilinde (diğer yüzünde) ise muşarun ileyh'in 672 senesi Cemaziyela-hir'inin beşinde (17 Aralık 1273'te) irtihal (vefat) buyurduğu ve Abdülvahid b. Selim namında bir mimarın himmet-i maharetiyle (ustalığıyla) vücuda getirildiği beyan cihetlerindeki sövelerinde Hazreti Mevlana'nın "Beruz merk çü tabutü men" diye başlayan Farisi bir gazelin hakk edildiği (yazıldığı) görülmektedir.

Bu sandukaya ve havalisindeki

(civarındaki) mevcut asar-ı milliye- nin (tarihi eserlerin) hiç şüphesiz bir şaheseridir. Tarih itibariyle bun- dan 122 sene evvel yapılmış olan Alaaddin Camii şerifindeki Rükned- din Mesud'un meşhur minberi gibi bunun da inzarı (görünüşi) yar ve ağyara bütün ihtişamıyla arz ve üzerindeki mütekaif yerlerin raf edilmesinden ne gibi mahzur mütesavvir bilmem?

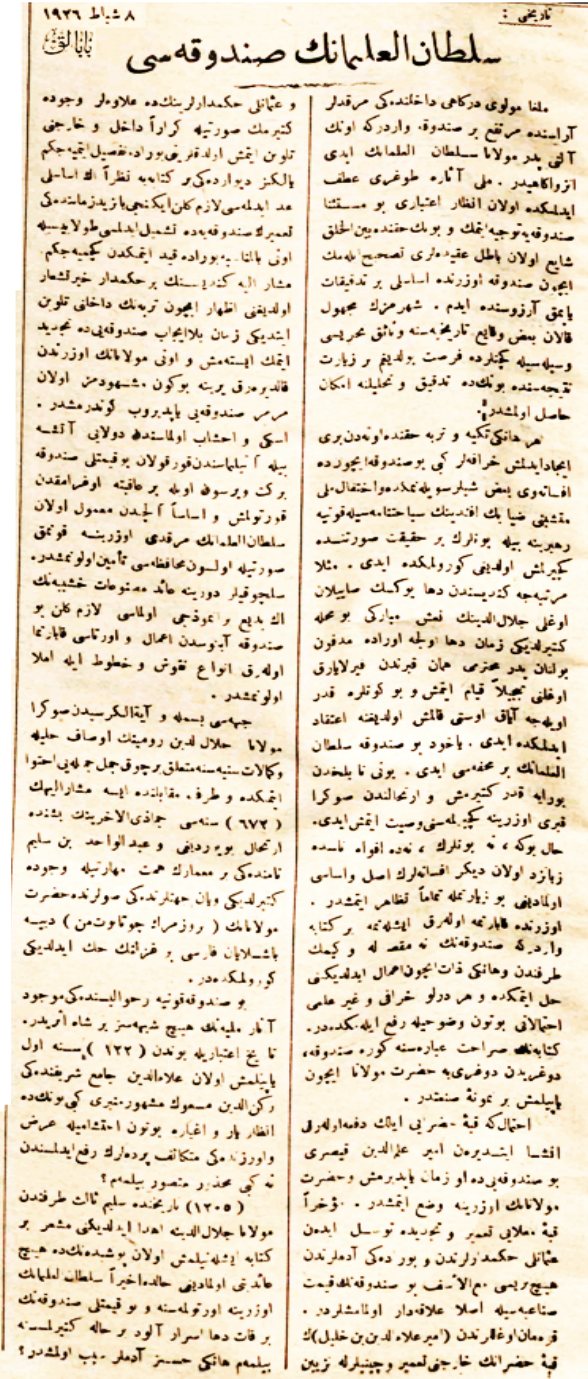
1205/1790 tarihini- de Selim Salis (Üçün- cü) tarafından Mevla- na Celalaeddin'e ihda (hediye) edildiğini mü- şir (işaret eden) bir ki- tabe işlenilmiş olan puşidenin de hiç aidi- yeti olmadığı halde ahiran (sonradan) Sul- tanü'l-ülema'nın üzeri- ne örtülmesine ve bu kıymetli sandukanın bir kat daha esrar-ı el- vah (esrarengiz levha- lar) bir halde getirilme- sine bilmem hangi his- siz adamlar sebep ol- muştur.

Bedayi-i milliye (milli sanatlar) itiba- rıyla bir hazineye bedel olan bu mucize-i sanat- ın kitabeleri Dergah-ı Mevlna'ya mahsus ih- sar edilmekte olan di- ğer bir silsile meyân- ında gösterebileceğinden burada aynen iradın- dan sarf-ı nazar edil- miş ve sanduka üzerin-

بدایع ملیہ اعتباریہ بر خزینہ بدل اولان
بو منجزہ صنتک کتابلری درگاہ مولانا
مخصوص احضار اہلکدہ اولان دیگر بر
سلسلہ مہانتدہ کوشیلہ کسندق بورادہ عبأ
ایزدن صرف نظر ایلش و صندوق
اوزدک صنت تقمۃ نظرندن دہا فضلہ
دورق حق و صلاحیہ دہ صنایع غیبہ
متخصصلریہ ویرلشدہ . حمدی زادہ
عبدالقادر

de sanat noktayı nazarından daha fazla durmak hak ve salahiyeti de sanayi-i nefisesi (güzel sanatlar) mütehasıslarına (uzmanlarına) ve- rilmıştır. (1)

(1) Hamdizade Abdülkadir, "Sultanü'l-Ulema'nın Sandukası", Babalık, 8 Şubat 1926.

SULTANÜL-ULEMA'NIN SANDUKASI HAKKINDA

Hekim Şifai
Hazırlayan: Ahmet Çelik

Konya'mızın müverrihi (tarihçisi) Hamdizade Abdülkadir Efendi'nin Babalık gazetesinin 8 Şubat 1926 tarihli nüshasında intişar eden tarihi makalelerini kemal-i dikkatle okudum.

Üstat, bu çığırdaki pek değerli yazılarıyla Konya'yı Türklüğün bu kadim ve tarihi şehrini hemşerilerimize ve meraklılara tanıtmaya çalışmaktadır. Say'ı meşkur olsun.

Mülga (kapanmış) Mevlevi Dergâhı, Selçuklular, Karamanogulları, Osmanlılar gibi üç mühim ve büyük Türk devletinin sanat numunelerini göstermesi

itibariyle tetkike sayan olduğu gibi Hind'in, Afgan'ın, İran ve Irak'ın, Anadolu'muzun eski devirlerindeki milli ve mahalli hünerlerini toplamış olmasıyla da bir müze mahiyetinde telakki edilebilir.

Nitekim Türk sanat ve harsını (kültürü) geniş manasıyla korumak, diriltmek yaşatmak isteyen Cumhuriyet Hükümeti de burasını Türk ve İslam asar-ı sanatının bir müzesi olarak ayıracaktır.

Birkaç sene evvel yine bu sütunlarda aynı "tezi" ileri sürerek uzun bir makaleyle ait olduğu merciin nazarı dikkatini celp etmiştim. Şimdi o mülahaza ve emellerimin husule gelmekte olduğunu görerek derin ve haklı bir sevinç duyuyorum.

Mevlana Türbesi ince sanatların hünerleri tarafından inşa edildiği için yeşili ehram-i kubbesi altında birçok incelikler, güzellikler, harikuladelikler, hatta gözlere, dimağlara sihirli mucizeler gösteren bir yerdir.

Hususiyle bütün bu sihirli sanatlar arasında Mevlana gibi şark ve bilhassa Anadolu şairlerini halkını kendi ışığı etrafında pervane yapan bir zatın medfun bulunması türbeyi daha esrarengiz bir şekle koymakta idi.

İşte bu çok basit şekle ifrağ edilmiş esbab amillerdir ki Sul-

tan-ı Ulema'nın sandukası içinde birçok hikâyeler yazılmıştır.

Ben de bunu merak ettiğim için altı seneden beri görmediğim ailemi ve memleketimi ziyaret için geçen ilkbaharda Konya'ya gittiğimde Abdülkadir Efendi ile birlikte merhum Abdülhalim Çelebi'nin müsaadesiyle bu sandukayı ve diğerlerini sırf ilmi ve tarihi bir noktayı nazarla tetkik etmiştik.

Fakat kalın sırmalarla işlenen kadife örtüleri kaldırmak epeyce güç olduğu için bir kısmı mühimini açmış, yazılarını okumuş bırakmıştık.

İstanbul'a avdetimde (dönüşümde) müzeler müdürü fazıl (değerli) Halil Bey Efendi ile görüştüğümde bu ziyareti anlatmıştım. Halil Beyefendi kitabeyi zabt ettiklerini nakletmişlerdi.

Bilahare Ankara'ya gittiğimde

dahi Veled Çelebi Efendi'nin defterlerinde bu sandukanın kitabelerini buldum, aynen kopya ettim.

Şu halde sanduka daha evvelde tetkik edilmiş demektir. Mevlana'ya ait olduğuna menhut Arapça satırların vazihan (açıkça) delalet ettiği bu sandukaya benzer bir diğeri de Akşehir'de "Mahmud Hayrani" türbesinde bulunuyordu. Üç kabri ihtiva eden abanozdan mamul birçok nakışlar çiçekler, dekorlarla müzeyyen sanduka elyevm İstanbul'daki Evkaf Müzesi'nde teşhir olunmaktadır.

Şimdi de işâa olunan hurafenin aslını ve menşeyini tetkik edelim. Nasıl hastalıklara bir "mebhasü'l-esbab - eniluzı" varsa ictimâî hadiselerde dahi aynı hal mevcuttur. Bunun içinde Mevlana'dan ve ailesinden bahseden

menkıbevi eserleri araştırılmalıdır:

1. Mesnevi sahibinin sağlığında kendine uzun müddet hizmet eden Selçuk ordusu kumandanlarından Emir Sipehsalar vardır. Bu zatın Farsça olarak yazdığı kitap ki iki defa Türkçe'ye tercüme edilmiş ve tab' olunmuştur (basılmıştır).

2. Konyalı Ahî Natur'un (Natur, bağ bekçisi demektir) oğlu daha mufassal ve daha afaki bir eseri vardır. Türkçe'ye nazmen nesren tercüme edilen bu eser aslından Fransızca'ya çevrilmiş 1918'de Paris'te tab'ı "Ernest Loru" marifetiyle tab' ve iki cilt üzere neşr olunmuştur.

3. Hemedanlı Abdülvehhab isimli bir nâşir tarafından yazılmış Farsça bir eser vardır.

4. Lokman Dede isimli bir muharrir de II. Bayezid'in emriyle nazmen bir menakib⁽¹⁾ yazmıştı. Bu Lokman Hekim mi değil mi bilmiyorum? Yalnız Konyalı olduğu hatıramda kalmış. Bunun eseri sade Türkçe'dir. "Kubbe-i Hadra" gibi acem (Farsça) terkibi yerine "Yeşil Kubbe" diyor.

5. Konyalı Mesnevihan Mahmud Dede isminde bir zat (3) numaralıda işaret olunan Farisi kitabı Türkçe'ye döndürmüş bu adını da "Tercüme-i Sevakübü Menakıb" koymuş bu Mahmud Dede onuncu asırda yaşamış fakat garazkâr ahlaksız bir adam imiş. III. Murad'a kitabı vermiş o vaktin çelebisi aleyhinde atıp tutmuş. Bilhassa açık sade kül-

fetten, tasfiden azade eserine birçok yalanlar hurafeler, masallar karıştırmıştır.

Sultanü'l-Ulema'yı ayağa kaldıran bu Mahmud Dede'dir. Ondan evvelki eserlerde göremedim. Fakat bu eser açık ifadeli olduğu için dervişler okumuş, ahali okumuş, okuyan okumayana anlatmış nihayet bu hurafe dallanmış, budaklanmış bildiğiniz şekle girmiştir.

Tabi türbeye girenler de Sultan-ı Ulema'nın sandukasını böyle yüksek görünce işittiklerine inanmışlardır.

Hâlbuki bunların hiç birisinin aslı yoktur. Ölü Ayağa kalkar mı? Artık fen hayatıyet, hücrelerin hücrelerden teşekkül eden nescilerin, canlıların ölümden sonra ne olduklarını tetkik etmiş hakikat sahasına çıkarmıştır.

Dünkü insanlar hurafeler, esatirler, devrini yaşadıkları için buna inanmışlardır. Bu gün bunlara inanmak budalalık olur.

Abdülkadir Efendi, ilmi bir cesaretle bunca teraneleri, hakikati ortaya koyduğu için teşekkür olunur.

İftifal-î millî müfettişi Ziya Bey'in risalesindeki ifadelerde halk arasında dolaşan bir menkıbenin yazılmasından fazla bir kıymeti yoktur. Yalnız muharrirler işittiklerini tahkiksiz yazarlarsa ilmi olması icap eden bu kabil kitaplar Battal Gazi Hikâyesi'ne döner. Bu noktadan tenkit ediyorlar zannediyorum. Aciz fen müntesibi olduğum için mebhasü'l-esbabı pek severim. Nasıl yarım, hatta çeyrek asır evvelki tıp kitaplarından (Kuzerkunu) bilinmeyen sebepler varsa ve on-

(1) Lokman Dede, (ö. 925 H.), Menâkib-i Mevlânâ, İstanbul Millet Kütüphanesi Ali Emiri Koleksiyonu 34 Ae Manzum 1319, Istinsah Tarihi Hicri 1091, Arapça-Talikh

تاریخی ستون

سلطان العلماءك صندوقه سی حقدنه

قوبه منك مورخى حدى زاده عبد القادر
المندبك بهائى قزى سنك 8 شباط 1926
كوشل نسنه نده اقدار ابدن تاريخى
مناظرى كان دكته اولوم .
استاد بو جيزه دكته دكته لى ايزيريه
قوتيه توركك بوقريم تارخى شهرى
مدرسه يرموز موزك ليرطه نه پالاقده دور .
سجى شكور اولوم .

قسمه منى آجش بايزرى اوقوش ، اشدق
استابو عودنده موزر مدره قاضى
خال بك اقدبه كوشريكده بو زيارن
آلاشدم . خال بك اقدى ، كتابى
ضبط اتكارين نقل ايتلاردى .
بالاخيره آقرمه كنديكده دى به
چالى اقدبك دوزنده بو صندوقه
كتابخى بوقم . عبا قويه ايتدم .

مناظرى دركس سلجوقلر ، فرما ،
اوقلرى ، هانلر كى ارج مهم بوپوك
تورك اولتك مند . بو قيرى وسزسى
اشباريه نطقه شان اولمى كى حذك ،
افسك و ايران و ايراقده آمارد كوكسى
دورلر كى مل و محل خالرى طولان
اولسيده بر موزده مانقنده تاق
ايدي بيلر .

شو حله صندوقه دها اولده خاق
ابدلش ديكدر . مولايه عاك اولمى نه
منعوت عمرجه سطرلك ، اضعاالات يكي
بو صندوقه بگير بر ديكردى ، آقده
(محمد حيران) ترمنده بولويوردى .
اوچ نيمى اشوا ايدن گاه سدن مدول
ور چوق تشده ، جيجط و دوقورله
مزين بو صندوقه اليوم استابو دك
موزنده كهر اولمقده دور .

تشمك و تورك سنت و اعرفى كيش
مناسبه لوروم ، دريدك باشا تاق ايتدين
جهوريت حكومتزده ، بو راستى توك
و اسلام آكار منتك بر موزسى اولمق
آير ايتدم .

شبهه دى اشاه اولقان خرافه ك اسلى
و منشأى اشدق ايدم : ناسل خسته قاره
بر (ويحت الاسباب - تايپولوزى) وارسه
اسمايى حالتزده دى عيني حال موجودور .
بو نكجورده مولايه و مانقستن تحت
ابدن منقبى اولرى آرشدر بيلر :

بر قاچست اولينه بو ستونزده عى
(نوزى) ايزرى وورده اولوزن بر مفايه
ماد اولمى سرجمك نظر دقنى جلب
اقتدم . شمى ا ملاحظه و اشرفيت
حسره ككده اولمى كورمك درين سطل
بر سويج دور بوم .

1- توى ساجونك ساقلنده شديسه
اولوزن مدت خدمت ايدن سلجوق اردوسى
قولمدا تترندن ايمر سيم الام واردر .
بو ناك فرسه ، ا لمرق بايزرى كتابه
ايك دفعه توكيجه ترجمه ايدلش و طبع
اولمدر .

مولايه ترمسى بايجه منترك حروروى
مرفندن ايشا ايدمى ايجين بشل اسمايى
قبسى و آلتند بر چوق ايجلكر ،
كوزمظر ، ساق لاده لكر سنى كوزله
و دعا قارسى سجرلر كوزنه برادر .

2- قوراهلى ايجى ناطور [ناطور باغ
باكجيسى بگير] : ناطور احمد افلاكي طرفندن
بازلش دعا فصل و دعا افاق بر تر واردر .
توكيجه لفظاً تتر آرج ابدن اتره دور
مستشرق [قه مان] هور [طرفان اسمايى
فرانسجه جهورلش ، (1918) . بوزده
طابع [ترانس دور] مرفقيه طبع وايى
حله اولزه نشر اولمقده دور .

حسويه بونون بو سمرل منتر
آرمسته مولايه كى ، شرق و باطنه
آشوبلى شاعرلى ، خلقى كدرى ايتيى
المراقده پرواه بلان بر ناك مدقوف
بولمى ، ترجمه مانا اسرار انكر برشكه
قوتنده ايدى .

3- همدانلى بو نوب اسلى و ناز
طرفدن بازلش قارسجه بر تر واردر .

بلدى حله ناك بيبط و ا ملاق . قانيز
مانق قورايجه آلا امان خلق و خرافه
مناظر و اقراندله فكرلى بولمقده
ايدى .

4- تقيا : دعا جلى بر حرورده ايكنجى
بايزك اسره لفظاً بر منقاب بارمشور بو
لما حاكمى ، دكلى يه موزم بالكر قوتيله
اولمى خاطر مده قاش و بلك ترى ساه
توكيجه : [قبه منظر] كى نيم توكيجه برنه
[بيشلر قبه] ديور .

ايشته بو ، چوق بيبط شكه افراخ
ايدن اسباب و مانظر دك ساطه علمك
سنندوقسى ايجينده بر چوق سكيان
بارمشور .

5- قوبه لى شو جوان محمد دده
اسمنده بر ذك (3) ، سرووده اشرف اولان
فارسى كنان توكيجه دور مش كورده
[رجه نواقب مناق] بومش بو محمد دده
اولمى عصرده ايتلش فقط فرسكا ايتلش
بر آدم ايتش اوچى سراه كنانى بومش
اولمك چلبسى علمه . آتوب طوقش
باطنه ، ايجيق سناه ، كلفدن و نصندن

بده بو سراق ايتريك ايجين ، آلى
سته نيزى كورده بام حاكمى و منككسى
زيارت ايجين كين ايتك بارده قوبه كيندكده
عبد القادر خنده بركده مرحوم عبد السلام
چالى لك ساهه بويوه نطقه و ديكرلر
سرف علم و تاريخى بر حقه نظرله ،
تعلق ايتمك .
خط قانيز سراه ايتلش و بجه
اولمى قهر برنى ايج اولمى ايجين بر

lar bu gün artık ma-
lum olmaya başlan-
mışsa tarihte de içti-
maiyyatta da hep bu
kanun carî (geçerli)
oluyor.

Noksan olduğun-
u bildiğim bu satır-
ları muhterem Ba-
balık'a erbabının
nazarlarına arz edi-
yorum.⁽²⁾

(2) Hekim Şifai (F. Nafiz Uzluk),
"Sultanü'l-Ulema'nın Sandu-
kası Hakkında", Babalık, 5
Mart 1926.

زاده اولمه چوق ایلدر ، خرافه و مناظر
قاچ برمشور .

سلطان علمانده آقا قهرمان بو محمد
دورده اولد اولرى نوزده بده كورده دم .
قطر ، آره اچق اقدلى اولمى بيجون
دورده اوقوش اولموش ، اعلال اوقوش اولموش
اوقولمايه آلاش نه ایت بو خرافه و ایتش ،
بور ایتلش ، بیلدكتر شكه كيرمشور .

طوبى توبه كورنده سلطان علمانكه
صندوقه منى به بو كوك كوروجيه ايتمق تریته
ايتمشور .

ساجونك بولرک هیچ ریستك اسلى
بو قدر . توب آقا قه قالمى ... اقرتق قن و
حایات ، هر باركه هر باردن ایتل ابدن
نسیجك و جاملرک توفندن سوكر ایت
اولمق تری تلیق ایتش و حقیق ساهنه
چهارمشور .

ده حق السائر و خرافه و اسماطیرلر
دورده ایشا قهرلى ايجون بو ایتلشدر .
توكون بو تاره ایتلش بو افلاق اولور .

عبد القادر اقدى علمى . جازانه
بو بجن تاربه لى ، عینی اولمق قوبه لى
ايجون اشكر اولور .

احقانى ذی شایك زسناه نده
قادرده خلق آسزده دولاشان رفیقك
بازلشندن فضه بر قیى بو قدر . بالكر هرور
ايتلشكرى تحقینسز بارلرسه علمى اولمى
ايجاب اهدم قیل كتابه ایتل قزى حكاست
دورده . حقه منقده ایتلر اولور ظن ایدم .
عازر من منقده اولمق ايجود بجهت لادى
بك دورم . مانل بايجه سنی چارك عصر
اولمى طب كتابلرند (قوزده قوزده) بیلدین
بیدره فرسه و ایتلر بوكون آرتق معلوم
اولمق مانداشده ، تا بجمده اجماع ایدمده
هب بقول جارى اولورور .

قصان اولمى بیلدیم بو سطرلری
عجزه مانقده ایتلش نظرلر بر عرض ایدمورم .

حکیم شفای

KONYA'YA AİT GÜZEL BİR ŞİİR

Konya'nın yetiştirdiği güzide şahsiyetlerden birisi Yusuf Nesib Efendi'dir. Hicri on ikinci asırda yaşayan bu zat ilim ve irfan sahibi pek güzel şiir söyler, yazıda bilgisini varmış.

Tahsilini doğduğu Konya şehrinde ikmal eden Nesib Efendi Mevlevi tarikatına salık ve İstanbul'da mühim bir mevkiye malik imiş.

Geçenlerde güzel bir tesadüfle elime geçen şu şiirini Konya'ya ait olduğu için meraklıların huzuruna arz ediyorum.

İşittiğime göre bu zatın Konya'ya ve o asırda yapılara konaklara bahçelere günlerine dair bir hayli manzum hatıraları varmış. Bunların neşri arzu olunur.

"Yerim saffin-miâl ettim tasdiri şarkı berk-i dilde,

"Sadırlar"dan geçip "Aslım"dan aldım haberi şimdi.

"Merâm" vasla vasıl olmağçün köşe-i himmet,

"Turud" oldu ahar çeşmim başı şam u sahra şimdi.

Nesiba da ki Molla-yı Rum'un hûn-i aşkaml,

Saraylarınıza oldu hem renkkahve şimdi."

Bu manzumede Konya şehrinin mühim mahalleri ve mahalleleri mısralara ilave ederek güzel bir sebil (yolculuk) yapmıştır.

Sedirler, Aslım, Meram herkesçe malumdur. Durut dahi Meram'da Turut denilen der-kenarı bağçe "iki ırmak" demektir. Fi'l-hakika orada iki ırmak vardır.

Berrak bir menbaı suyu gibi hazım ve medeni olan bu şiirin sahibi ni hürmetle anarım.⁽¹⁾

(1) Hekim Şifai, "Konya'ya Ait Güzel Bir Şiir", Babalık 21 Kasım 1928.